

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Lucií Gavendovou ve věci

žalobce: **N. A. N.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty,
Vyšní Lhoty 234, 739 21 Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2026, č. j. OAM-35/BA-BA01-VL15-PZ-2026, ve věci zajištění v zařízení pro zajištění cizinců

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím o prodloužení doby trvání zajištění v zařízení pro zajištění cizinců ze dne 23. 4. 2026, č. j. OAM-35/BA-BA01-VL15-PZ-2026 (dále jen „napadené rozhodnutí“), rozhodl tak, že je žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Ve smyslu § 46a odst. 5

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M.P.

zákonu o azylu dobu trvání zajištění prodloužil do 18. 6. 2026. Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou, ve které zejména namítal, že nebyly splněny podmínky pro to, aby byl nadále zajištěn.

II. Žaloba

2. V žalobě žalobce obecně namítal, že žalovaný nepostupoval v souladu se zákony, nedostatečně zjistil skutkový stav a neopatřil si dostatek podkladů, nepřihlédl ke konkrétním okolnostem případu, neprovedl důkazy potřebné ke zjištění stavu věci a nezkoumal situaci žalobce v zemi původu, nedostatečně odůvodnil úvahy ohledně hodnocení podkladů rozhodnutí a výkladu ustanovení zákona o azylu a zákona o pobytu cizinců a také porušil § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, když neprokázal existenci oprávněných důvodů se v případě žalobce domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet. Tyto své námitky žalobce nijak konkrétněji nerozvinul.
3. V napadeném rozhodnutí zcela absentují úvahy stran trvání důvodů zajištění, kdy obecné konstatování, že se na důvodech zajištění nic nezměnilo je dle žalobce zcela nedostatečné a rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné. Z napadeného rozhodnutí není seznatelné, že ke dni rozhodnutí trvají důvody zajištění, kdy nelze pouze odkázat na již vydané rozhodnutí či užít obecných tezí.
4. Žalobce zdůraznil, že zajištění představuje mimořádný a krajní prostředek, kterým je zasahováno do ústavně zaručeného práva na osobní svobodu, tudíž by rozhodnutí o zajištění mělo být vyčerpávajícím způsobem odůvodněno. Žalovaný měl tedy povinnost zabývat se alternativami k zajištění a k zajištění přistoupit teprve poté, co by bylo prokázáno, že jiná, mírnější opatření nelze uplatnit. Žalobce považuje za účelovou argumentaci žalovaného, že uložení alternativy není v případě žalobce možné z důvodu, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany se jeví jako účelová a je v přímém rozporu s § 46 a odst. 1 zákona o azylu. Pokud snad měl žalovaný pochybnosti o motivech žádosti žalobce, nabízelo se v jeho případě zejména umístění do otevřeného pobytového střediska ve smyslu §47 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, kdy pobytové středisko nelze bez vědomí žalovaného opustit a žalobce by tak byl žalovanému nadále plně k dispozici pro řízení o mezinárodní ochraně.
5. Z uvedených důvodů proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě plně odkázal na napadené rozhodnutí a spisový materiál a uvedl, že nesouhlasí s podanou žalobou, neboť má za to, že se v ní namítaných porušení nedopustil. Z napadeného rozhodnutí je jasné seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. V napadeném rozhodnutí popsal skutkový stav a zdůvodnil, z jakých konkrétních a individuálních důvodů shledal naplnění podmínek pro zajištění žalobce. Žalovanému je známá soudobá judikatura Nejvyššího správního soudu, že naplnění podmínky zajištění je nutno vždy zvážit i při prodloužení zajištění, kdy k tomuto akcentuje, že v napadeném rozhodnutí uvedl konkrétní důvod, pro který se nadále domnívá, že žádost o mezinárodní ochranu byla ze strany žalobce podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění,

vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu, a to s přihlédnutím ke zjištěním učiněným v průběhu řízení o mezinárodní ochraně. Žalovaný rozhodl v souladu se zákonem a platnou judikaturou, napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, zákonné a není vadné.

7. Žalovaný má za to, že žalobou nebylo zpochybněno napadené rozhodnutí, proto navrhoval, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Relevantní skutková zjištění vyplývající ze správního spisu

8. Z obsahu správního spisu se podává, že dne 4. 6. 2025 bylo Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, Odbor cizinecké policie (dále jen „orgán policie“) pod č. j. KRPA-160333-12/ČJ-2025-000022-SV, vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce na dobu 3 roky. Proti rozhodnutí o správním vyhoštění brojil žalobce žalobou u Městského soudu v Praze, ten ji svým rozsudkem č. j. 13 A 35/2025-35 ze dne 30. 9. 2025 jako nedůvodnou zamítl. Žalobce si proti uvedenému rozsudku podal kasační stížnost, o níž Nejvyšší správní soud rozhodl usnesením č. j. 22 Azs 237/2025-38 ze dne 18. 12. 2026 tak, že ji odmítl pro nepřijatelnost.
 9. Rozhodnutím orgánu policie ze dne 2. 1. 2026, č.j. KRPA-2717-10/ČJ-2026-000022-ZZC, byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999, o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že žalobce byl kontrolován dne 2. 1. 2026, kdy na výzvu předložil oznámení o zahájení správního vyhoštění a bylo ověřeno, že se na území ČR nachází neoprávněně. Lustrací v dostupných evidencích Policie ČR bylo zjištěno, že žalobce je veden v evidenci nežádoucích osob CIS od 28. 7. 2025, jelikož doposud nevycestoval na základě jemu uloženého rozhodnutí o správním vyhoštění, které nabylo právní moci dne 28. 7. 2025 a žalobce nerespektoval jemu opakovaně stanovenou lhůtu na vycestování 20 dnů po nabytí právní moci.
 10. Do protokolu o podání vysvětlení dne 2. 1. 2026 žalobce mj. uvedl, že důvodem, proč neodjel z České republiky, je jeho soudní řízení a čekání na výsledek tohoto řízení. Je si vědom, toho, že mu bylo uloženo správní vyhoštění. Zkontaktovat ho lze na adrese ve Vietnamu, jinou adresu nemá, v případě potřeby má právního zástupce, který ho zastupuje. Na území ČR a EU nebo smluvních států nemá nikoho z rodiny, je zde sám, bydlí u kamarádů, nemá zde žádnou vyživovací povinnost. Je svobodný a bezdětný, rodinu má ve Vietnamu. Prostředky pro vycestování z ČR nemá, ale je schopen si je sehnat. Nemá zde žádný majetek, datum svého příjezdu na území ČR si nepamatuje. Žádné kroky k legalizaci svého pobytu zde neučinil, o azyl nikdy nikde nežádal. Není mu známa ani žádná překážka vycestování. Návrat do Vietnamu pro něj znamená, že se tam bude muset vrátit, bude s rodinou, a to je všechno. Na území nemá žádné vazby, závazky nebo pohledávky, jeho zdravotní stav je dobrý.
 11. Dne 8. 1. 2026 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany.
 12. Rozhodnutím o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců ze dne 12. 1. 2026, č. j. OAM-35/BA-BA01-BA03-Z-2026, žalovaný zajistil žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) v zařízení
- Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M.P.

pro zajištění cizinců, kdy doba trvání zajištění byla stanovena do 27. 4. 2026. Žalobce si proti rozhodnutí o zajištění podal dne 10. 2. 2026 žalobu u Krajského soudu v Plzni. Usnesením Krajského soudu v Plzni č.j. 35 A 3/2026-34 ze dne 20. 2. 2026, byla žaloba žalobce proti rozhodnutí o zajištění odmítnuta pro opožděnost.

13. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce dne 13. 1. 2026 uvedl, že hlavním důvodem jeho žádosti je, že si ve Vietnamu půjčil peníze na podnikání, poté zbankrotoval a nebyl schopen dluh splácet, bylo mu proto vyhrožováno. Rodiče mu zemřeli, takže se nemá kam vrátit. Kdyby se vrátil do Vietnamu, neměl by možnost splácet svůj dluh, pokud by mu byla udělena mezinárodní ochrana, mohl by splatit svůj dluh a následně odjet do Vietnamu. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 13. 1. 2026 pak žalobce doplnil, že v ČR je od roku 2007, kdy bydlel v Tachově a tam si prodlužoval pobyt, z vlasti odcestoval bez potíží. Byl to tenkrát trend, a jelikož se spouště lidem z jeho kraje v cizině vedlo dobře, rozhodl se odcestovat také. Ve vlasti žádné potíže neměl, trestně stíhán nebyl. V návratu do vlasti mu brání finanční důvody, jelikož nemá splacený dluh. Půjčil si přes 2 miliony a nesplatil nic. Jediná možnost, jak se vrátit do Vietnamu bez výhrůžek je splacení celého dluhu najednou. Kdyby se žalobce vrátil do Vietnamu, bylo by mu nejprve vyhrožováno, poté by jej mohli zabít.
14. Podáním ze dne 12. 2. 2026 žalobce požádal o propuštění ze zajištění. O této žádosti žalobce rozhodl žalovaný rozhodnutím o nepropuštění ze zařízení pro zajištění cizinců ze dne 17. 3. 2026, č.j. OAM-35/BA-BA01-BA03-PŘZ-2026, kdy dobu trvání zajištění ponechal do 27. 4. 2026.
15. Rozhodnutím ze dne 17. 3. 2026, č. j. OAM-35/BA-BA01-HA06-2026, žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona o azylu neuděluje. Uvedené rozhodnutí napadl žalobce žalobou u zdejšího soudu, věc je vedena pod sp. zn. 63 Az 20/2026 a dosud o ní nebylo soudem rozhodnuto.
16. Dne 10. 3. 2026 žalovaný vydal napadené rozhodnutí, jímž rozhodl o prodloužení zajištění tak, že je žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu dobu trvání zajištění stanovil do 18. 6. 2026. V rámci odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný konstatoval, že na důvodech zajištění uvedených v jeho rozhodnutí č.j. OAM-35/BA-BA01-BA03-Z-2026 ze dne 12. 1. 2026 se nic nezměnilo a z postupu žalobce je nadále zřejmé, že by jeho propuštěním ze zajištění bylo ohroženo zejména jeho vycestování z ČR. Akcentoval přitom, že žalobci bylo uloženo správní vyhoštění na dobu 3 let z důvodu pobývání na území ČR bez platného cestovního dokladu a povolení k pobytu, nadto je žalobce dle § 54 odst. 2 zákona o azylu povinen do 30 dnů ode dne pravomocného ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany vycestovat. Dále žalovaný konstatoval, že žalobce si byl svého neoprávněného pobytu vědom, jelikož převzal rozhodnutí o správním vyhoštění a neučinil žádné kroky k vycestování ani legalizaci svého pobytu a pokud by nebyl kontrolován a zadržen policejní hlídkou, zjevně by ve svém nelegálním pobytu pokračoval. Žalobce je veden v evidenci SIS jako státní příslušník třetí země, na něhož se vztahuje rozhodnutí o navrácení s platností do 27. 11. 2030. Žalobce neuvedl žádné objektivní překážky jeho vycestování do vlasti. O mezinárodní ochranu před jeho zajištěním nikdy nežádal v České republice ani EU, přestože mu v tom objektivně nic nebránilo. Žalobce nemá nikde nahlášenou adresu, bydlel

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M.P.

s kamarády v Praze, sám ale sdělil, že v ČR není kontaktní a jako doručovací adresu uvedl tu ve Vietnamu. Žalobci tak není možné cokoli doručovat či ověřit jeho adresu. O udělení mezinárodní ochrany žalobce požádal až po jeho zajištění za účelem správního vyhoštění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců, byť tak mohl učinit již dříve, když zde žije od roku 2007, žalovaný tak konstatoval, že takto učinil pouze ve snaze oddálit, zmařit nebo znemožnit realizaci jeho správního vyhoštění. Žalovaný usoudil, že propuštěním žalobce ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, a že s ohledem na absenci jakýchkoliv vazeb v ČR, nelegální pobyt, nerespektování správního vyhoštění a stanovené doby na vycestování a dosavadní jednání žalobce vůči správnímu orgánu a jeho povinnosti účastníka správního řízení nelze očekávat jeho součinnost v průběhu aktuálního řízení o mezinárodní ochraně bez nutnosti omezení jeho osobní svobody, proto žalovaný shledal naplnění § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. V případě žalobce bylo rovněž již vydáno rozhodnutí ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kdy mezinárodní ochrana mu udělena nebyla. Žalovaný dále zkonstatoval nemožnost uložit žalobci zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, když tento na území ČR nemá žádné rodinné vazby, uspokojivou finanční situaci ani žádnou platnou a kontaktní adresu, která by mohla být přijata jako záruka toho, že se na ni žalobce bude skutečně zdržovat a správnímu orgánu bude poskytovat potřebnou součinnost. Závěrem žalovaný podrobně odůvodnil délku zajištění.

V. Posouzení věci krajským soudem

17. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 46a odst. 8 zákona o azylu).
18. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí. O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu.
19. Krajský soud se nejprve zabýval rozsahem přezkumu žaloby. Postupoval v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Z něho je nutno dovozovat, že správní soud je povinen při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námitky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění neuplatní pravidlo soudního přezkumu v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a správní soud je oprávněn, resp. povinen identifikovat případné další nezákonnosti zajištění (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č. j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2022 Sb. NSS). Tyto závěry lze vztáhnout na rozhodnutí o zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
20. Žaloba **není důvodná**.

21. Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo *v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
22. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu *ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů.* V nyní posuzované věci žalovaný napadeným rozhodnutím prodloužil zajištění žalobce podle § 46a odst. 5 zákona o azylu do 18. 6. 2026.
23. Dle § 47 odst. 2 téhož zákona může žalovaný *rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.* Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu).
24. Na úvod vlastního odůvodnění krajský soud uvádí, že žaloba je velmi obecná, aniž by blíže poukazovala na konkrétní okolnosti daného případu. V této souvislosti lze odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které *„míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej, není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty“* (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78), a že kvalita vypořádání žalobního bodu se do značné míry odvíjí od kvality jeho formulace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012-42). Je třeba vycházet z toho, že pokud žalobce v žalobě vytkne napadenému správnímu rozhodnutí vady jen v obecné rovině, aniž by poukázal na zcela konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje pochybení, lze na tyto obecné námitky reagovat rovněž pouze v obecné rovině. Není totiž úkolem soudu, aby nahrazoval činnost žalobce při formulaci žalobních námitek a sám je dotvářel (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2021, č. j. 55 A 85/2020–104 odst. 46-47, obdobně ze dne 13. 4. 2023, č. j. 51 A 26/2022-73, odst. 13).
25. Krajský soud konstatuje, že žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, své rozhodnutí přezkoumatelně odůvodnil a dostatečně individualizoval. V této souvislosti lze odkázat rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2025, č. j. 9 Azs 147/2025–26, ve kterém Nejvyšší správní soud vyslovil, že je-li doba trvání zajištění *„dalším rozhodnutím prodloužena, pak je ode dne následujícího po posledním dni původně stanovené doby zajištění právě toto rozhodnutí základem, který umožňuje následné omezení osobní svobody. To ale znamená, že samotné musí dostát všem požadavkům kladeným na takovéto správní rozhodnutí, včetně požadavku na řádné odůvodnění splnění zákonných podmínek zajištění“*. Na rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M.P.

o prodloužení zajištění je tak třeba klást stejné nároky jako na rozhodnutí o zajištění, protože musí samostatně obstát. Žalovaný měl povinnost se v rozhodnutí o prodloužení zajištění zabývat individuálními okolnostmi případu, zohlednit všechny podklady ze správního spisu, které měl k dispozici. Dále měl učinit přezkoumatelnou úvahu o tom, z jakého důvodu je třeba zajištění prodloužit a podrobně popsat, jak dospěl k délce doby prodloužení. Krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí těmito individualizovanými úvahami disponuje.

26. Pokud se týče tvrzeného nedostatečně zjištěného skutkového stavu, nelze této námitce přisvědčit. Žalovaný podle krajského soudu zcela správně uvedl, že se nezměnily důvody zajištění specifikované v jeho rozhodnutí o zajištění ze dne 12. 1. 2026. Z obsahu spisu nevyplývá, že by v dané věci přibýly nové důkazy (např. ohledně finanční situace žalobce či jeho možné kontaktní adresy), které by bylo potřeba zohlednit, nedošlo ke změně skutkových okolností. Z napadeného rozhodnutí je patrné, proč žalovaný rozhodl způsobem, jakým rozhodl, a jak hodnotil zjištěné skutečnosti. V potřebné míře podrobnosti popsal a objasnil konkrétní okolnosti věci, a to ve vazbě na pobytovou a příjezdovou historii žalobce. Rovněž je zřejmé, že důvodem nutnosti zajištění žalobce je možná účelovost žádosti o mezinárodní ochranu vznesená žalobcem teprve v reakci na jeho zajištění za účelem správního vyhoštění. Uvedená hlediska považuje krajský soud coby důvody předpokládané neúčinnosti uložení zvláštních opatření za dostačující v souladu s rozhodovací praxí správních soudů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2021, č. j. 1 Azs 469/2020–33).
27. Krajský soud tudíž přezkoumal i úvahy žalovaného týkající se nezbytnosti zajištění, včetně hodnocení nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu a tyto považuje za dostatečné a přezkoumatelné. Napadené rozhodnutí ob stojí v konfrontaci se žalobními námitkami. Je zcela nepochybné, že zajištění cizince znamená významný zásah do základních práv jednotlivce na nedotknutelnost jeho osoby a na osobní svobodu. Jde o citlivý zásah, jenž je akceptovatelný pouze za podmínek stanovených zákonem a v souladu s ústavním pořádkem. V projednávané věci byl žalobce napadeným rozhodnutím zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podmínky tohoto zajištění obsahuje shora citované zákonné ustanovení, přičemž předpokladem takového zajištění je, že vůči cizinci nelze uplatnit zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu.
28. Ze správního spisu v projednávaném případě přitom vyplývá, že před podáním žádosti o mezinárodní ochranu, resp. před vydáním napadeného rozhodnutí, byl žalobce veden v Schengenském informačním systému jako příslušník třetí země, na něhož se vztahuje rozhodnutí o navrácení s platností do 27. 11. 2030, a to na základě údaje zadaného Českou republikou. Ačkoli si žalobce převzal rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 4. 6. 2025, toto dlouhodobě nerespektoval a z území nevycestoval. Přesto, že v České republice žije od roku 2007, po skončení dlouhodobého pobytu na území České republiky pobýval dále nelegálně a žádné kroky k legalizaci svého pobytu neučinil, nevytvořil si zde žádné vazby a dosud nemá žádnou kontaktní adresu, jako doručovací adresu uvedl tu ve Vietnamu. O mezinárodní ochranu si po celou dobu svého pobytu v České republice nepožádal. Cizinecká policie shledala v případě žalobce nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, a proto jej zajistila.

29. Žalovaný v rozhodnutí poukázal na to, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až poté, co jej cizinecká policie zajistila za účelem realizace správního vyhoštění. Popis pobytové historie žalobce podaný žalovaným žalobce nikterak nezpochybnil či nevyvrátil. Pokud by vskutku byly důvodem odchodu žalobce ze země původu obavy z pronásledování nebo vážné újmy, jak to předpokládá zákon o azylu, pak lze postup žalobce označit přinejmenším za nelogický. Žalobce ostatně žádné objektivní překážky svého vycestování do vlasti neuvedl.
30. Krajský soud se ve světle těchto skutkových zjištění ztotožňuje se závěrem žalovaného, že žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobce podal pouze s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění, který žalovaný opřel také o skutečnosti sdělené samotným žalobcem. Ze správního spisu nevyplývá žádná překážka bránící žalobci v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu. Je zcela evidentní, že žalobce měl dostatek času podat žádost o udělení mezinárodní ochrany u příslušného orgánu. Prvky účelovosti konstatované žalovaným tak bezpochyby popisované chování žalobce nese. Krajský soud na tomto místě pro úplnost doplňuje, že účelem § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je „*zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu*“, což Nejvyšší správní soud potvrdil např. v rozsudcích ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 284/2016–35, nebo ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017–31.
31. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu žalovaný přistoupí k zajištění mj. za splnění podmínky, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Za těchto okolností je podle názoru krajského soudu vyloučeno použití mírnějších prostředků, neboť zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu předpokládá, že se žadatel o mezinárodní ochranu těmto zvláštním opatřením podřídí a že je bude dodržovat. V souzené věci je důvodné se domnívat, že jejich uložení nebude dostatečné k zabezpečení účasti žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, že použití zvláštních opatření předpokládaných § 47 zákona o azylu by v případě žalobce nebylo účinné.
32. Byť lze v obecné rovině přisvědčit žalobci, že uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu mají přednost před zajištěním cizince v zařízení pro zajištění cizinců, v souzené věci byl aplikován zajišťovací důvod předpokládaný § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, k jehož souvztažnosti s § 47 zákona o azylu se již opakovaně vyslovoval Nejvyšší správní soud. Kupříkladu v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, Nejvyšší správní soud krom dalšího uvedl, že při posouzení účinnosti zvláštních opatření nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. V rozsudku ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018–32, Nejvyšší správní soud nepovažoval za nesprávný postup, kdy žalovaný správní orgán zčásti ztotožnil důvody pro samotné zajištění s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti využití zvláštních opatření.
33. Je tak možno shrnout, že se v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu lze setkat s častějším vyloučením možnosti uložení zvláštních opatření než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Mezi zákonné předpoklady zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu patří také nemožnost účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 téhož zákona.

34. Krajský soud připomíná, že zvláštní opatření lze považovat za účinná, pokud jimi lze dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění bez fyzického zajištění žadatele. K uložení zvláštních opatření (je-li to možné), má být vždy přistoupeno namísto významného a citelného zásahu do práv, jakým je omezení osoby na osobní svobodě. V této souvislosti lze přiměřeně odkázat také na závěry rozšířeného senátu vyslovené v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016–38, č. 559/2017 Sb. NSS, podle kterého „možnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na důvodu zajištění“. Byť se toto usnesení vztahovalo ke vztahu zvláštních opatření a zajištění podle zákona o pobytu cizinců, logická vazba mezi oběma instituty je v obou zákonech obdobná.
35. S ohledem na poměry žalobce, jeho minulost a záměry, kdy vědomě nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění a v České republice dlouhodobě neoprávněně pobýval, se zákonem stanovené alternativy nenabízely. S ohledem na to, že nemá v České republice a na ni žádných vazeb, přesto, že zde pobývá již od roku 2007 a nemá zde ani žádnou kontaktní adresu, nebyl v daném případě žádný rozumný důvod domnívat se, že by se žalobce dobrovolně zdržoval na jakémkoli místě v České republice a spolupracoval se správními orgány. Potřebná míra důvěry, jak o ní pojednává rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2011, č. j. 5 A 33/2011–18, tak v projednávané věci absentovala.
36. Za těchto okolností shledal krajský soud odůvodnění napadeného rozhodnutí s přihlédnutím k obsahu spisu za dostačující. Obstojí i při posouzení v testu nezbytnosti a proporcionality. Propuštěním žalobce ze zajištění v případě aplikace zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu není dle názoru krajského soudu předpoklad, že by žalobce spolupracoval se správním orgánem a že by tak zvláštní opatření plnilo svůj účel, a propuštěním žalobce ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení.
37. Vzhledem k uvedenému tak lze uzavřít, že žalovaný se ve smyslu platné právní úpravy dostatečně zabýval situací žalobce a dovodil nemožnost přijetí mírnějších zvláštních opatření k zajištění žalobce.

VI. Závěr a náklady řízení

38. Krajský soud tedy uzavírá, že žalobní námitky důvodnými neshledal, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
39. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení nebyl úspěšný a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M.P.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Ostrava 26. května 2026

JUDr. Lucie Gavendová
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M.P.